

## مرکزی برای مشارکت ایرانیان مهاجر در جامعه آلمان

ایرانیان مقیم برلین به تازگی تشکل جدیدی را به ثبت رسانده‌اند که هدف آن را متفاوت از انجمن‌های مشابه می‌دانند. آن‌ها می‌خواهند در کنار سازگاری و هم‌پیوندی مهاجران با جامعه جدید، مسئله و نوع مشارکت آن‌ها را هم تقویت کنند.

گروهی از مهاجران ایرانی ساکن برلین، انجمنی با نام "جامعه ایرانیان" تاسیس کرده‌اند و در یکی از نخستین گام‌ها موفق به برگزاری یک کنسرت اپرا شده‌اند. احسان جعفری یکی از اعضای هیات مدیره این جامعه در گفت‌وگو با دوپچه‌وله به برنامه‌ها و اهداف این تشکل و تفاوت‌ها یا نقاط اشتراک آن با سایر انجمن‌های مهاجران پرداخته است.

**دوپچه‌وله: جامعه ایرانیان در آلمان چه تفاوت‌هایی با انجمن‌ها و نهادهای مشابه خود دارد که تعدادشان در آلمان کم نیست؟**

**احسان جعفری:** حیطه و وظیفه کار جامعه ایرانیان اساساً متفاوت با دیگر انجمن‌های فرهنگی، هنری، صنفی و اجتماعی ایرانیان در آلمان تعریف شده‌است. جامعه ایرانیان می‌کوشد ایرانیان و ایرانی تباران را زیر یک سقف متشکل کند و از منافع مادی و معنوی آنان در تمامی گستره‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، حقوقی، مدنی پشتیبانی کند. ما سعی می‌کنیم در هر کجا که هر گونه ارتباطی با منافع روزمره‌ی ایرانیان در آلمان مطرح باشد، حضور داشته باشیم و در ارتباط با آن، چه در حد سیاست رسمی دولت فدرال و چه در ایالت‌های آلمان موضع‌گیری کنیم.

**چه منفعی؟ بیشتر توضیح دهید.**

ما ایرانیان و ایرانی‌تباران مانند دیگر اقلیت‌های قومی یا ملی ساکن آلمان منافع اقتصادی، صنفی، حقوقی و فرهنگی خاصی داریم. البته در کنار آنچه به‌عنوان حقوق خارجی‌ها به‌طور اعم در جامعه‌ی آلمان مطرح است. برای مثال مسائل مربوط به سیستم آموزشی و تحصیلی در آلمان، حقوق مدنی، مسائل اجتماعی، امنیت شغلی و توجه به ویژگی‌های فرهنگ ایرانی و تداوم حیات آن در جامعه چند فرهنگی آلمان.

**به نظر می‌رسد شما به‌جای بخش‌های مربوط به هم‌پیوندی و اینتگرسیون، بیشتر به دنبال آن هستید که جامعه آلمانی را با ایرانی‌ها سازگار کنید. درست است؟**

این درست نیست. البته موضوع سازگاری یا سازگارسازی یا همان هم‌پیوندی از مسائل خیلی مهم است و ما توجه جدی به آن داریم. اما ویژگی‌های آن در مورد ایرانی‌ها شاید مقداری در مقایسه با ترک‌ها و عرب‌های ساکن آلمان متفاوت باشد.



گفته می‌شود که ایرانیان مشکل چندانی در سازگاری

با محیط جدید ندارند

فرزندان بیشتر ایرانیان در آلمان دبیرستان را تمام می‌کنند و به دانشگاه می‌روند و موفق هستند. بنابراین مسئله یادگیری زبان آلمانی، موفقیت در زمینه تحصیلی و غیره مشکل اصلی جامعه ایرانی در آلمان نیست. به همین منظور آنچه که

بعنوان شرط لازم و کافی در باره سازگاری یا همپوندی بطور عمده در رسانه های آلمانی و بشکل عمومی مطرح است، شامل ایرانیان به این شدت نمی‌شود.

اما سازگاری به‌منظر من فقط امری یک‌جانبه نیست بلکه روی دیگر این سکه پدیده "مشارکت" است. آیا ما ایرانیان می‌خواهیم یا می‌توانیم به سهم خود در تمامی ابعاد زندگی جامعه آلمان مشارکت داشته باشیم یا نه؟ و اگر پاسخ مثبت باشد چگونه؟ این مسئله تنها مربوط به نسل کنونی نمی‌شود!

مثال بزنم: "ترکیشه گماینده" یعنی جامعه ترک‌ها در آلمان مدت‌ها کار کرده و الان تبدیل به یک سازمان سراسری شده است. آن‌ها امروز در عرصه عمومی و سیاست جاری آلمان تا حد معینی نقش ایفا می‌کنند و در راستای تامین منافع شهروندان ترک تبار نفوذ جدی دارند. ما نیز چنین چشم اندازی را در پیش رو داریم. ما می‌خواهیم تعداد هر چه بیشتری از ایرانی‌ها و ایرانی تبارها و نهادهایشان را متشکل کنیم تا با نیروی بیشتری در جهت تامین منافع مادی و معنوی‌مان در عرصه عمومی و سیاست جاری آلمان در چارچوب قانون اساسی آلمان عمل نماییم.

**با این چشم‌انداز، می‌توانید بگویید مثلا مهم‌ترین و مبرم‌ترین نیاز و منافع ایرانیان چیست و چه جهتی دارد؟ کار است، پیشرفت تحصیلی و شغلی است، داشتن وزن در جامعه است؟**

اشاره کردم ما از مجموعه خارجی‌های ساکن در آلمان جدا نیستیم. یعنی از موی سیاهمان گرفته تا لهجه‌مان، در محل کار، ادارات، مدارس و دانشگاه‌ها با مشکلاتی روبرو هستیم که از مشکلات سایر خارجی‌ها در آلمان جدا نیست. بخشی از کار ما به این موضوع اختصاص دارد.

مثلا کتاب "زاراسین" که پارسال آنقدر جنجال به پا کرد، نمونه خوبی برای صحبت ماست. او البته به طور مشخص از اتباع ترک و عرب ساکن آلمان صحبت کرده بود، اما سخنانش به همه خارجی‌ها ربط داشت و متأسفانه برای مدت طولانی مسئله مهم رسانه‌های گروهی در آلمان شده و یک اتمسفر تخریبی ایجاد کرده بود. در این میان طبیعی است که ما از انتقاد از این تزه‌های شبه علمی و تبعیض‌گرایانه آقای زاراسین صرف‌نظر نمی‌کنیم. این حق همه شهروندان ساکن آلمان از جمله ایرانیان است که در این گونه زمینه‌ها دخالت و مشارکت کنند و سوال داشته باشند.

بعنظر ما این حق همه شهروندان ساکن آلمان است که خواستار اجرای دقیق قانون اساسی در همه شئون زندگی در این کشور و صرف‌نظر از این‌که از چه تباری هستند، باشند. بله ما می‌خواهیم در کنار وظایف شهروندی خود، وزن بیشتری در پروسه شکل دادن به آینده جامعه آلمان داشته باشیم.

**ولی از صحبت های شما چنین بر می‌آید که ایرانیان را از عرب‌ها و ترک‌ها جدا می‌دانید.**

نه اصلا اینطور نیست، اگر چه وضعیت ایرانی‌های ساکن آلمان به سبب توانایی خاص خود در سازگاری و هماهنگی با محیط پیرامون خود قدری متفاوت‌تر است. برای مثال ما مشکل بچه‌ها در مدارس را مانند آن‌ها نداریم. ما این مشکل را نداریم که بچه‌های ما به دبیرستان بروند یا نروند یا دخترها حجاب سرکنند یا نه! از دیگر سو به علت این‌که بخش مهم مهاجرین ایرانی در آلمان از اقلیت میانی جامعه و تحصیل‌کردگان دانشگاهی هستند، جایی برای شگفتی وجود ندارد.



یک کلاس درس زبان آلمانی برای مهاجران

البته این‌را هم اضافه کنم که برای انجمن ما فرقی نمی‌کند که ایرانی ساکن آلمان چه مذهبی دارد، چه ایده سیاسی دارد یا از چه قومیتی است. ما سعی می‌کنیم منافع همه آن‌ها را در نظر بگیریم.

## انجمن شما در طول مدت تاسیس خود چه فعالیتی داشته، چه کسانی مبتکر تاسیس این انجمن بوده‌اند؟

ایده ابتدایی جامعه ایرانیان حدود پنج سال پیش به وجود آمد. در ابتدا دو یا سه نفری بیش نبودند که بطور منظم دور هم جمع می‌شدند. ولی این فرایند بتدریج شکل گرفت و حدود ۹۰ نفر در نشست موسسان جامعه ایرانیان در ۲۷ نوامبر ۲۰۱۰ حضور داشتند که با رای خود جامعه ایرانیان را بنیاد نهادند و هیات مدیره جامعه متشکل از عیسی پهلوان، دکتر صادق صادقی پور، احسان جعفری، پروین جواد، زهره پوراویلی، اردلان ارشاد و منصور کلانتری را انتخاب کردند. ما در حال حاضر آخرین گام‌های پروسه به ثبت رسانی جامعه را برمی‌داریم.

## پس مراسم و فعالیت خاصی تا حالا نداشته‌اید؟

چرا! هیات مدیره با برگزاری همزمان جشن نوروز سال ۹۰ و جشن بنیانگذاری جامعه ایرانیان توانست جمع کثیری از ایرانیان را در یک فضای صمیمانه دور هم گرد آورد. عرضه خدمات مشاوره‌ای تحصیلی برای دانش آموزان، دانشجویان، تدارک خدمات مشاوره‌ای حقوقی، اجتماعی، تمهید دیدارهای ماهانه برای اعضای جامعه و علاقه‌مندان، تدارک ارتباطات با نهادهای دولتی و غیردولتی آلمان و سازمان‌های اقلیت‌های ساکن آلمان از جمله فعالیت‌های ما بوده است.

روز ۲۵ نوامبر نیز برنامه شب اپرا داشتیم که چند هنرمند جوان و بسیار با استعداد موسیقی کلاسیک در آلمان از جمله آقای محسن رشید خان خواننده برجسته ایرانی اپرا آثار آهنگسازان بنام اروپایی را از وردی، پوچینی، روسینی، دورژاک، ... تا آثار حسین دهلوی و لوریس چکنوریان آهنگسازان برجسته ایرانی را اجرا کردند.

## آقای رشید خان با انجمن شما آشنایی خاصی داشت؟

ایشان با دوستان ما در برلین آشنا بودند.

## قطعات از چکنوریان و دهلوی را تنها رشید خان اجرا کرد یا دیگران هم بودند؟

نه دیگران هم بودند. مثلاً در قطعه‌ای از اپرای رستم و سهراب آقای محسن رشید خان دوئت عاشقانه "رستم و تمینه" را با "خانم دنیسا پوپریستوا" خواندند.

## الان که بحث راستگرایی افراطی در آلمان مطرح شده، انجمن شما چه موضع و فعالیتی در این زمینه دارد؟

این یک خبر دردناک و غیر مترقبه بود که یک گروه تروریستی نئونازی بیش از ۱۲ سال در کشوری مانند آلمان که سرزمینی قانونمدار و دمکراتیک است، مخفیانه دست به قتل شهروندان خارجی تبار بزنند و سال‌های طولانی از پیگرد مجازات مصون مانده باشند. این قتل‌ها به ترس، بدبینی، احساس عدم امنیت جانی در میان میلیون‌ها خارجی تبار ساکن آلمان دامن می‌زند. ما این اقدامات تروریستی را شدیداً محکوم می‌کنیم و خواهان روشن شدن همه جوانب این جنایات ضد بشری و مجازات همه آمران و عاملان آن هستیم.

مهیندخت مصباح  
تحریریه: جواد طالعی

DW.DE